

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE.

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul Justiției

Partea a II-a din vol. al VIII-lea a Comentariilor Directorului nostru, care trebuia să apară dîlele acestea, fără tabla analitică, mai are vre-o două-spre-dece dîle zăbavă, din cauză că autorul luânduși de seamă, a pus sub presă și această tablă indispensabilă pentru consultarea volumului.

Prin urmare, întregul volum, cu tabla lui analitică, care se tipărește actualmente și care va cuprinde peste patru coli, va apare la începutul lunii Decembre; iar această parte a volumului, cuprinzînd comentariile titlului Vîndărei, la care va fi încorporată și tabla întregului volum, osebit de tabla obișnuită și aceea pe articole, va costa opt lei în loc de șapte, cât se anunțase mai întîi când volumul trebuia să apară fără tablă.

Se știe că tabla analitică, mai ales complectă și bine întocmită, a unui volum de aproape șase-deci coli reprezintă o muncă considerabilă. Totul fiind însă gata, și doi jefari lucrînd în permanență la această tablă, volumul va fi distribuit cel mai tîrziu la începutul lunii viitoare.

Cerem iertare de această mică întîrziere, care vine în favoarea cititorilor; de oare-ce mulți din ei au legat volumele anterioare fără tablă care a eșit mai în urmă. Acest inconvenient nu va mai exista pentru volumul de față, nici pentru acele viitoare ce vor mai eși.

Comandele pentru acest volum, precum și pentru cele-l'alte anterioare, se pot face direct la ziarul Curierul Judiciar, pe numele d-lui Codreanu, care le va expedii, contra valoare, sau ramburs, și care se însărcinează a procura or-ce cărți de drept, romine sau străine.

S U M A R

Medicina legală înaintea Curței cu jurați, de d-l Stelian Popescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație secția II: Maria A. Tanu cu Creditul Urb. București;

Idem: Ministerul Public cu Mogoș Niculescu;

Camera de depunere sub acuzare a Curței de apel București: Prim Procuror Trib. Ilfov în afacerea de extrădare contra D-nei Elenn Saint Georges de French;

Tribunalul Comercial Ilfov: Compania Stabilimentului Thermal «Vichy» cu Fabricale Romine-Unite de apă gazoasă;

Tribunalul Buzău: Rada Ion D. Curcă cu Ion D. Curcă, cu o Observație de d-l D. Alexandresco;

Medicina legală înaintea Curței cu jurați

Cu drept cuvînt, procesul Doctorului Iacobsohn, se poate socoti printre cele celebre, nu numai din țara noastră, dar chiar din lumea întreagă. Rar, o cauză a stirnit atîtea discu-

țiuni, ca procesul acesta; rar, în un proces, s'a divizat lumea științifică în două tabere aproape dușmane una alteia; rar, chiar, un proces a avut atîtea peripeții și a durat atît de mult, ca acesta. Ceea-ce însă este și mai rar, este că, — cu toate desbaterile urmate, cu toată îngăduiala dată părții civile, apărării, acuzării, juraților, pînă și martorilor experți chiar, de ași sprijini fiecare susținerile spre a se face lumină în acest proces, — întunericul, în urma acestor lungi desbateri, pare că a devenit și mai mare.

Președintele Curții cu jurați, stimatul domn consilier C. G. Dimboviceanu, adinc convins de importanța acestei afaceri, a făcut tot ce omeneste era posibil pentru ca desbaterile să fie cit mai largi și părțile să poată să și susție părerile cit mai în libertate, spre a nu se putea nici odată obiecta, că piedici conștiințe sau inconștiințe s'au pus pentru a se opri descoperirea adevărului; și cu toate acestea, or-care ar fi fost verdictul juraților, nimeni nu poate spune azi — după darea lui — în deplină conștiință, care este adevărul în această extraordinar de dificilă afacere. Prin verdictul negativ al juraților, de sigur că în ce privește justiția, discuțiile vor înceta, pentru respectul ce se datorește verdictelor juraților alcătuite pe maxima veche «*res judicata pro veritate habetur*», în ce privește însă, lumea științifică, discuțiunile vor mai continua multă vreme, — după cum chiar, în incinta Curței cu jurați, a spus-o martorul expert d-l profesor chimist D-r Istrate, — pînă ce adevărul se va descoperi, dacă se va putea descoperi vre-odată.

Din întreaga și lunga depoziție a acestui eminent martor, am reținut aceste ultime cuvinte, pentru a arăta că de și acest domn expert-martor, a afirmat în prima dată categoric, că nenorocita pe seama căruia se fac toate aceste discuțiuni, a murit otrăvită de acuzatul Iacobsohn, cu otrava a căruia prezentă d-sa, prin analizele făcute, a semnalat-o, totuși — nu s'a putut opri

de a spune, că discuțiunile științifice pentru descoperirea adevărului, în această extra-ordinară afacere vor mai continua multă vreme. Această ultimă declarație a d-lui martor-expert, schimbă cu totul prima parte a depozității sale, și dacă așa stău lucrurile, pentru ce acest om de știință a afirmat categoric că acuzatul a otrăvit, cind pină la descoperirea adevărului mai este încă vreme; și cind pină atunci se putea ca el condamnat să sufere pe nedrept pedeapsa ocnei, cind poate pină atunci el ar fi și murit, și atunci la ce i-ar mai fi servit lui descoperirea adevărului, care ar fi putut să-i fie favorabil?

S'ar putea răspunde că într'un ast-fel de caz condamnatul ar fi fost reabilitat. Lasă că noi nu avem reabilitare, dar chiar de am presupune că s'ar vota o lege în acest sens, întru cit ar servi pe cel dispărut pentru vecie, această satisfacție post mortem? Întru nimic. Și atunci întreb?

Bine ori rău au făcut unii dintre dinstinșii martori-experti, cind au afirmat categoric culpabilitatea nenorocitului ce sta pe banca acuzaților, sau era mai bine pentru ei, ca oamenii de știință, să facă cum au făcut cea-l'altă parte dintre ei — să lase totul la aprecierea juraților, cari combinând împrejurările de fapt cu arătările martorilor și opiniile experților, să pronunțe verdictul așa cum legea le ordonă prin art. 337 Pr. p., «*cu intimă convingere, cu nepărtinire și cu tăria de om onest și liber*»? Ca om, ca magistrat de carieră, ca oficer al poliției judecătorești, nu esit a o spune că într'o așa de grea situațiune, prefer opinia acelor, tot dinstinși martori-experti, cari au depus pentru dubiul științific în această extra-ordinar de grea acuzațiune, lăsând condamnarea sau achitarea la aprecierea judecătorilor acuzatului. Și să mă explic de ce.

Toți acești martori experti, oameni de știință, savanți chiar, s'au servit de instrumente speciale, afară de d-l doctor Stoicescu, pentru a face constatările lor. Cu alte cuvinte, auxiliarul, complimentul său complectarea științei lor a fost instrumentul său aparatul special ce le-a servit la descoperirea unor fapte, pe cari alt-fel nu le-ar putea descoperi.

În cazul de față, oamenii de știință cari s'au servit de instrumente în expertiza lor au arătat pe rînd: I) că Ida Jacobsohn a fost otrăvită cu arsenic și mercur; II) că a fost otrăvită numai cu mercur și că arsenicul găsit la prima analiză a fost o greșală; III) că nu s'a găsit mercur în 450 gr. oase; IV) că s'a găsit mercur în 450 gr. oase; V) că Ida Jacobsohn, a avut ulcer sau ulcere la stomac și că ele au fost cauza morței; VI) că Ida Jacobsohn a suferit de nefrită inter-

stițială glomerulară, și că din această cauză Ida a murit.

Cind atit de contradictorii constatări s'au făcut, și atit de opuse păreri s'au emis pe baza lor, dacă presupunem cum și trebuie, din partea tuturilor acestor domni experti, bună credință, atunci: poate oare cine-va față cu acest amalgam de constatări să se pronunțe categoric pentru una sau alta din ele? Nu se poate bănui oare: că omul, ca și instrumentul de care s'a servit poate fi supus greșelii?; nu se poate oare admite că materialele întrebunțate la analize au fost imperfecte?; nu se poate oare admite că neprevăzutul, așa cum îl numește d-l Delavrancea, superbul apărător al acuzatului, a putut avea partea sa mare de răspundere în această afacere? Dar oare nu știm noi că în lumea asta, nu totul este normal, nu totul se petrece după niște legi imutabile, și că întâmplarea are jocuri așa de extraordinare, pe cari de multe ori mintea omenească nu le poate nici concepe, nici judeca? Și atunci, care este datoria expertului, ca om de știință, despre care Orfila zicea *că pus între acuzație și apărare, el este dator să procure justiției, elementul științific ce-i este cerut, fără a se preocupa de consecințele lui* (1).

Datoria cea mare a experților în cazul de față, era să procure pur și simplu elementul științific necesar judecătorilor, fără să intre în comentarii și fără să încerce a lega cu el, verdictul și conștiința juraților, căci în acest cas, experții nu numai că au depășit datoria lor, dar au violat legea care cere ca judecata să o facă judecătorii, iar nu experții. Cind un expert, vine și afirmă pe conștiința și onoarea sa, în fața judecătorilor că el are convingerea deplină, bazat pe știința sa personală, că acuzatul de față este vinovat, el depășește datoria sa și se substituie judecăței acelor ce au recurs la luminele sale. Expertul, trebuie să procure judecătorilor, elementul științific ce le lipsește, atit și nimic mai mult. Hotărîrea aparține judecătorilor, și acest drept nici o dată nu le poate fi ridicat de știința experților, ori cit de mare și de înaltă ar fi ea.

Prin felul cum unii dintre experți s'au făcut depozitiile lor, au depășit cu totul datoria ca și rezerva ce le era impusă în asemenea ocaziune, și din această cauză s'au atras critice vehemente din partea tuturilor celor ce i'au ascultat. Mai mult de cit atit, ei au făcut un mare rău justiției. Din vehemența cu care au făcut depozitiile lor, din certitudinea cu care au afirmat culpabilitatea prevenitului, în noianul de încurcături ce presintă această afacere, s'a văzut că ei pun pa-

(1) Orfila, Médecine Legale, vol. I, pag. 1.

timă în delicata însărcinare ce li s'a dat, și prin aceasta, judecătorii au apreciat, că depozițiile lor nu sunt făcute, fără ură și fără părtinire cum cerea legea cînd s'a referit la luminele lor.

Este și aceasta una, dacă nu cea mai mare, dintre cauzele cari au contribuit la facerea deplinei confuziunii în acest proces, și la darea verdictului negativ, care fără amestecul experților ar fi fost, poate alt-fel.

Din acest extra-ordinar proces, două învățăminte mari rămîn consfințite pentru magistrați-instructori, învățăminte cari de alt-fel sunt ghidul magistraților ce și înțeleg datoria. Primul, acela la care s'a referit chiar D-I D-r Istrate: să umblăm cu mai multă grijă și mai multă precauțiune în afacerile ce instruiem, cînd e vorba de onoarea și viața cui-va.

Relativ la acest învățămînt, într'o modestă a mea lucrare, publicată acum cîțiva ani și intitulată «*Rolul Procurorului în expertizele Medico-Legale*» atrăgeam atențiunea magistraților asupra modului cum trebuiesc făcute expertizele medico-legale. În special, cînd e vorba de otrăvire, ziceam atunci: «Dacă autopsia cadavrului este recunoscută necesară, ea să nu se facă de cit în prezența procurorului (implicit a judecătorului de instrucție). El va opri materiile solide și lichide cari se găsesc în stomac și intestine; asemenea va opri porțiuni de stomac, intestine, ficat, plămîni, mușchiu, rinichi, vesică, creier, sânge și oase, pe cari le va pune în vase speciale dacă se poate, curate, bine închise, și le va sigila cu sigiliul său».

Marele penalist francez *Ortolan* ⁽²⁾ este foarte categoric în această privință, și prevederea sa merge așa de departe că rămîi uimit. El zice între altele: «*L'officier de police s'empare des matiere solides ou liquides qui se trouvent dans l'estomac ou dans les intestins, ainsi que des viscères; il les renferme dans des vases exactement fermés et scellés de son sceau. Il est important qu'il ne s'en dessaisisse sous aucun prétexte pas même pour les confier aux docteurs en médecine, chimistes, ou pharmaciens chargés d'en faire l'analyse. Cette opération doit se faire en sa présence*». Tot în acest fel, fostul Procuror-general al Curței de apel București, actual Consilier la Inalta Curte de casație, d-l Ciru Oeconomu, se exprimă într'o circulară rămasă celebră și adresată oficerilor poliției judecătorești; în această circulară, se găsesc resumate toate atribuțiunile oficerului de poliție judecătorească, pe cari dacă cine-va le a citit, nici o dată

nu poate să rătăcească, orî cit de neexperimentat ar fi în cariera sa.

Ei bine, din desbaterile urmate, s'a văzut că nici una din toate aceste recomandări nu a făcut, și cu regret trebuie să o spunem, colegul de la Trib. Prahova. Organele luate, cînd cu autopsia cadavrului, nu au fost sigilate cu sigiliul său, ci cu sigiliul Medicului-legist. Nici o analiză nu s'a făcut în prezența sa și organele nenorocitei *Ida Jacobsohn*, au voiajat, la voia întâmplărei, contrar învățămintelor lui *Ortolan*, din Ploești la București și de aci la Iași, orî de cite orî s'a crezut nevoie a se face vre-o nouă analiză. Lipsa de prevedere a judecătorului de instrucție, încrederea acordată Medicului-legist și tutulor experților, cari au fost lăsați, să lucreze fie-care pe propriul său compt și fără prezența sa, au contribuit la mărirea confuziunii în această afacere. Din această cauză nu este mirare că atît eu, cit și alți magistrați și multă lume, au auzit șoptindu-se chiar în incinta Curței cu Jurați, cuvinte grave la adresa D-lui Medic-legist sau a D-lui profesor *Babeș*. Unii ziceau că cel d'întîi, ar fi turnat mercur pe piesele de analiză spre a și susține părerea sa; alții ziceau că d-l Profesor *Babeș* a înlocuit stomacul *Idai Jacobsohn* cu alt stomac, spre a și susține părerea sa.

Ce poate fi mai grav, de cit ast-fel de bănueli și din ce provin toate acestea, dacă nu din cauză că magistratul a lăsat din miinele sale piesele de analiză și nu a oprit cu prezența sa toate aceste supozițiuni răutăcioase și dăunătoare atît mersului justiției, cit și reputațiunei oamenilor de știință, la care s'a făcut apel în acest proces. Prezența magistratului la expertiză, isvorăște din natura lucrurilor chiar și din misiunea cea mare cu care este investit. Prin prezența sa, el exercită în numele societăței pe care o reprezintă, controlul și supravegherea, asupra formeî exterioare a analizei, de și procesul-verbal al expertizei este opera Expertului.

Al doilea mare învățămînt este: Să utilizăm cu cit mai mare cumpătare pe oamenii de știință, cînd este vorba de a descoperi adevărul în afacerile de resortul justiției; iar întrebările la cari le cerem să răspundă să fie cit se poate de clare și categorice, pentru ca aceștia să nu fie cit de puțin încurcați cu răspunsul ce trebuie să'l dea. Alt-fel, riscăm să deschidem acestor oameni de știință, porțița discuțiunilor, și se știe că pe această cale supozițiunile merg la infinit și argumentările pot naște ca și fenixul din cenuse.

Stelian Popescu

Judecător de Instrucție la Trib. Ilfov

(2) Le Ministère Public, Vol. II, p. 69.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 23 Iunie 1904

Președenția d-lui N. MANDREA, Președinte

Maria At. M. Tanu cu Creditul Urban

Urmărire imobiliară.— Vînzare cerută de Creditul funciar.— Două somațiuni.— Cerere de vînzare făcută înainte de a expira un an de la primirea celei de a doua somațiune de către debitor.— Casare.— (Art. 61 și 62 din legea Creditului funciar).

In vînzările sîlute cerute de creditul funciar, sub imperiul vechiului art. 61 din legea creditului, vînzarea nu putea fi cerută de cît la un an după primirea de către debitor a celei de a doua somațiuni, și cînd vînzarea a fost cerută înainte de expirarea acestui termen, la ziua fixată pentru licitare, tribunalul nu putea să amîne vînzarea pentru un alt termen, ci trebuia să anuleze toate formulările îndeplinite pentru vînzare pînă la acel termen, rămînînd ca creditul să îndeplinească din nou acele formalități în termenul prescris de art. 62 din sus citata lege.

Decisiunea No. 280/904.— Casată, în urma recursului făcut de Maria Ath. M. Tanu, ordonanța de adjudecare a Trib. Brăila, s. I cu No. 10/903 dată în proces cu Creditul Urban din București.

Curtea,

Ascultînd citarea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. M. Buiuciu;

Pe d-nii avocați P. Borș și C. C. Arion în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat I. Vilacros în combateri;

Deliberînd,

Asupra mijlocului al II-lea de casare:

II. «Violarea art. 62 din legea Creditului. Tribunalul a aminat vînzarea fixată pentru prima oră la 19 Maiu 1902, rămînînd ca pentru 18 Septembrie 1902, ziua în care s'a efectuat vînzarea să se facă noi publicațiuni în Monitor. Aceste publicațiuni nu se puteau face de cît conform art. 62 legea Creditului adică ele trebuiau să fie repetate; iar cea dintîi să prevadă cu trei luni cel puțin ziua vînzării. Aceasta nu s'a făcut. O singură publicațiune se vede făcută la 18 Iulie 1902. Așa dar nu s'a conformat exigențelor art. 62 legea Cred., care indicînd forma publicațiunilor și termenelor lor, prescripțiunile sale trebuiesc observate sub pedeapsă de nulitate».

Avînd în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului;

Considerînd că rezultă din lucrările aflate în dosarul de urmărire că, cea de a doua somațiune prescrisă de art. 61 legea Creditului, atunci în vigoare, a fost comunicată debitoarei la 12 Maiu 1901, iar vînzarea s'a cerut la 19 Ianuarie 1902, adică în mai puțin de un an de la primirea acestei somațiuni;

Că, tribunalul constatînd acest fapt, în loc să anuleze afișele și publicațiile emise pentru termenul de 29 Maiu 1902, s'a mărginit numai în a amina pur și simplu vînzarea pentru 18 Septembrie emițînd noi afișe și publicațiuni, care însă nu au fost făcute în termenul și condițiunile prescrise de art. 62 din legea Creditului;

Considerînd că întru cît vînzarea nu a fost cerută după expirarea termenului de un an de la primirea celor două somațiuni de plată, de către debitoarea, tribunalul nu putea de cît să anuleze toate formalitățile îndeplinite pentru vînzare pînă la acel termen, rămînînd ca Creditul să îndeplinească din nou acele formalități în termenul prescris de art. 62 sus citat, prin aceia că vînzarea să se facă în termen de trei luni de la ziua publicației în Monitor, iar publicațiunea prin Monitor să se repete de două ori înainte de termenul hotărît pentru vînzare,

formalității care, fiind de ordine publică sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate;

Că întru cît în specie, aceste dispozițiuni nu au fost observate, mijlocul de casare este întemeiat.

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cele-lalte mijloace, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 27 Septembrie 1904

Președenția D-lui N. MANDREA Președinte

Ministerul public cu Mogoș Niculescu și altul

Contravenții la plata acciselor comunale.— Legea din 1 Martie 1903 prin care s'a schimbat modalitatea perceperei taxelor de accise.— Contravenții săvîrșite sub această lege.— Contravenții anterioare acestei legi.— Dacă prin legea sus menționată s'au înlăturat sau desființat aceste contravenții.— (Art. 8, 9 și 13 din legea de la 1 Martie 1903).

Legea din 1 Martie 1903, abrogînd felul perceperei taxelor de accise, n'a desființat plata de taxe în interesul comunelor, ci a schimbat numai modul perceperei, prevăzînd însă că contravențiile vor fi pedepsite conform acestei legi.

Prin urmare, întru cît nici prin această lege, contravențiile propriu zise la legea care asigură perceperea unor venituri în interesul tot al comunelor nu încetează de a fi, nu se poate deduce din schimbarea modalității perceperei taxelor, desființarea sau înlăturarea contravențiilor săvîrșite sub legea veche de constatare și percepere a veniturilor comunale, pentru care în urma unei judecări s'a pronunțat pedeapsa, căci atunci comunele ar fi lipsite de mijloacele pentru despăgubirea lor și prin confiscare.

Decisiunea 1140/904.— Casată, în urma recursului făcut de d-l procuror general al Curței de apel din București, decisiunea acelei Curți secția II cu No. 872 din 1904 dată cu Mogoș Niculescu și Vasile Apostol.

Curtea,

Ascultînd citirea raportului făcut în cauză de d. consilier Gr. M. Buiuciu;

Pe d. avocat I. Oteteleşanu din partea lui Mogoș Niculescu în combaterea recursului;

Pe d. procuror St. Stătescu în conclusiuni;

Deliberînd,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 1 combinat cu art. 9 din legea acciselor de la 1 Martie 1903.

«In adevăr, Curtea, după ce a constatat în fapt că Mogoș Niculescu și Vasile Apostol au introdus în orașul București, prin locuri ascunse o căruță cu bășicî cu spirt, achită pe inculpați sub motiv că prin art. 1 din zisa lege s'au desființat toate taxele și accizele comunale ce se percepeau pînă la acea dată asupra obiectelor la intrarea lor în comună sau la esirea lor din fabrică, și că prin urmare, faptul imputat de a fi introdus în oraș spirt prin locuri ascunse, fără a plăti taxe și accise nu mai constituie o contrabandă și prin urmare nu se mai pedepsește.

«Or, argumentînd ast-fel, Curtea violează art. 1 și 9 din legea accizelor suscitată, de oare-ce prin art. 1 legiuitorul n'a desființat contrabanda care există și astăzi în lege și nici n'a înțeles s'o desființeze, căci prin acest articol legiuitorul nu face alt-ceva de cît a fixa punctul unde trebuie să se perceapă accizele, el reglementează modul de percepere al taxelor și nu se ocupă de loc de contrabandă de care nici nu vorbește. Curtea a mai violat și art. 9 din legea accizelor, acest articol oprește pe producătorii de vin, rachiu, țuică, etc., de a permite ridicarea mărfurilor înainte de achitarea taxei convenite la percepător. Decî și din înțelesul acestui articol rezultă că legiuitorul n'a avut intenția de a desființa contrabanda».

Avînd în vedere decisiunea supusă recursului;

Considerînd că prin legea acciselor anterioară legii

din 1 Martie 1903, comunele avînd dreptul a percepe accize, contravențiile la acea lege se pedepseau prin confiscare și prin diferite pedepse;

Că fiind o contravenție săvîrșită sub acea lege, acea contravenție are a fi judecată și pedepsele pronunțate și executate conform aceleiași legi, căci altfel comunele ar fi lipsite în cazul unei contravențiuni săvîrșite sub regimul aceleiași legi, de mijloacele pentru despăgubirea lor și prin confiscare;

Considerînd că, legea din 1 Martie 1903, abrogînd felul perceperii, n'a desființat plata de taxe în interesul comunelor, ci a schimbat numai modul perceperii și după această lege contravențiile la lege au a fi pedepsite precum rezultă din art. 8, 9, 13 și altele;

Că, prin urmare, întru cît, nici prin legea din 1 Martie 1903, contravențiile propriu zise la legea care asigură perceperea unor venituri, în interesul tot al comunelor, nu încetează de a fi, nu se poate deduce din schimbarea modalității perceperii taxelor, desființarea sa în lăturarea pentru care, în urma unei judecăți s'a pronunțat pedeapsa.

Că, așa fiind, motivul este întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

CAMERA DE PUNERE SUB ACUZAȚIUNE A CURTEI APEL BUCUREȘTI

Audiența de la 22 Octombrie 1904

Președenția D-lui AL. DOBRICEANU, Președinte

Prim-Procuror Trib. Ilfov în afacerea Ellen Saint Georges French

Decisiunea No. 287

Extraditie.—Cerere de extraditie făcută de guvernul elvețian.—Neexistența unui tractat de extraditie între Elveția și România.—Extraditie pe baza principiului reciprocității.—Aplicarea dispozițiilor din convențiile de extraditie încheiate de România cu cele-lalte state și în special cu Italia.—Condițiuni.—Arestarea provisorie a străinului a cărui extraditie se cere.—Dreptul tribunalului și al camerei de punere sub acuzare de a se pronunța asupra acestui mandat de arestare.—(Legea din 15 Martie 1902 asupra libertății individuale.—Art. 2, 9 și 10 din convenția de extrădare cu Italia, din 1880).

De și între Elveția și România nu există un tractat de extraditie pentru delincenți, totuși aceasta nu împiedică pe guvernul român de a acorda extraditia, de oare-ce este admis în dreptul public internațional că statele, chiar în lipsă de tractate, pot să-și acorde extraditia delincenților pe baza principiului reciprocității.

Așa, în lipsă de tractat cu Elveția și în lipsa unei legi generale asupra extraditei, urmează a aplica, prin analogie, dispozițiile prevăzute în convențiile de extraditie pe cari guvernul român le-a încheiat cu alte State, și, în special, dispozițiile cuprinse în convenția cu Italia din 1880, care a servit de normă la cele-lalte convenții și în care se arată condițiile și formalitățile în materie de extraditie.

După convenția de extraditie cu Italia, extraditia străinilor se va face după o instrucție sumară făcută de autoritatea judiciară pentru a constata identitatea individului și dacă faptul de care este acuzat este prevăzut de convenție, căci extraditia nu se poate acorda pentru naționali, pentru delictele politice, și nici pentru un fapt prescris sau nepedepsit de legile române.

În caz de urgență cînd extraditia s'a cerut pe cale diplomatică, străinul se va aresta provisoriu după avizul Mini-sterului de externe și încheierea unuia din documentele cerute de art. 9 din convenție, și acest articol prevede, între alte documente pe baza cărora se poate face cererea de extrădare, și înfățișarea mandatului de arestare, care să fie emis de autoritatea străină competentă și care să conțină arătarea precisă a faptului și a articolului de lege

care edictează pedeapsa. Această arestare a străinului trebuie să se facă după formele și regulile prescrise de legislațiunea guvernului de la care se cere extraditia.

Ast-fel, la noi, existînd o lege asupra libertății individuale, din 15 Martie 1902, atît tribunalul cit și camera de punere sub acuzare sunt în drept a examina dacă arestarea provisorie a străinului s'a făcut în conformitate cu această lege și după principiile enunțate în convenția încheiată cu Italia, și dacă faptele ce se impută străinului sunt din acelea prevăzute în citata convenție și pentru cari se poate acorda extrădarea.

Prin urmare atît tribunalul, cit și camera de punere sub acuzare, în asemenea caz, pot confirma mandatul de arestare spre a-și avea toată puterea pînă cînd guvernul român se va pronunța asupra cererii de extraditie.

Camera,

Ascultînd pe d-l Procuror-general Gr. Ștefănescu în concluziuni care a conchis la admiterea apelului Primului Procuror și prin urmare la confirmarea mandatului de arestare;

Pe d-l avocat T. Policrat asistînd pe d-na Ellen Saint Georges French în combateri;

Deliberînd,

In formă:

Avînd în vedere că apelul d-lui Prim-Procuror este făcut la 18 Octombrie și prin declarațiune la grefa tribunalului, adică în termen de la pronunțarea jurnalului apelat și după formele prevăzute de art. 137 Pr. pen. combinat cu art. 127 din legea libertății individuale;

In fond:

Avînd în vedere că din actele aflate la dosar rezultă că d-na Ellen Saint Georges French a fost arestată de judecătorul de instrucțiune în urma cererii de extraditie adresată guvernului român pe cale diplomatică de către autoritățile elvețiene;

Considerînd că, între Elveția și România de și nu există un tractat de extraditie pentru delincenți, totuși aceasta nu împiedică pe guvernul român de a acorda extraditia, de oare-ce este admis în dreptul public internațional că statele, chiar în lipsă de tractate pot să-și acorde extraditia delincenților pe baza principiului reciprocității;

Considerînd că, în lipsă de tractat cu Elveția și în lipsa unei legi generale asupra extraditei, urmează a aplica prin analogie dispozițiile prevăzute în convențiile de extraditie pe care guvernul român le-a încheiat cu alte State și, în special dispozițiile cuprinse în convențiunea cu Italia din 1880, care a servit de normă la cele-lalte convenții și în care se arată condițiile și formalitățile în materie de extraditie;

Că, numai ast-fel guvernul român poate fi pus în pozițiune de a se pronunța în deplină cunoștință de cauză asupra cererii de extraditie făcută de guvernul elvețian;

Considerînd că art. 2 și urm. din menționata convențiune cu Italia prevede anume crimele și delictele pentru care se poate acorda o extraditie;

Că, într'insa se arată că extraditia nu se poate acorda pentru naționali, pentru delictele politice, nici pentru un fapt prescris sau nepedepsit de legile române;

Că, art. 9 prevede încă că, în România, extraditia streinilor se va face după o instrucțiune sumară făcută de autoritatea judiciară pentru a constata identitatea individului și dacă faptul de care este acuzat e prevăzut de convențiune;

Că, art. 10 prevede încă că, în caz de urgență, cînd extraditia s'a cerut pe cale diplomatică, străinul se va aresta provisoriu după avizul Ministerului de externe și indicarea unuia din documentele menționate în art. 9;

Că, art. 9 prevede, între alte documente pe baza

cărora se poate face cererea de extradare și înfățișarea mandatului de arestare, care să fie emis de autoritatea streină competentă și care să conțină arătarea precisă a faptului și a articolului de lege care edictează pedepșa;

Considerând în fine, că art. 10 în partea sa finală prevede că arestarea străinului se va face după formele și regulile prescrite de legislațiunea guvernului de la care se cere extradițiunea;

Considerând că, la noi, există o lege asupra libertății individuale din 15 Martie 1902; că, prin urmare, atât Tribunalul cât și Camera de acuzare sunt în drept a examina dacă arestarea provisorie a d-nei Ellen Saint Georges French s'a făcut în conformitate cu această lege și după principiile de mai sus enunțate în zisa convențiune încheiată cu Italia;

Considerând, în speță, că din adresa Ministerului nostru de justiție No. 16562 din 13 Octombrie 1904 se constată că extradițiunea numitei s'a făcut pe cale diplomatică după cererea guvernului elvețian, indicând documentele ce se vor înainta în urmă;

Că, în asemenea cas, se impunea instrucțiunea sumară și arestarea provisorie a persoanei;

Că, mandatul de arestare se vede emis de judecătorul de instrucție din Lausanne, după toate formele și care enunță clar faptele imputate numitei și textele de lege;

Că, faptele ce se impută sunt bancrută frauduloasă și abuz de încredere, care sunt anume prevăzute în tratatul cu Italia;

Că, pe lângă aceasta, identitatea persoanei a cărei extradiție se cere este certă și necontestată;

Că, persoana este evident străină; că, faptele ce i se impută sunt delictive după Codul nostru penal, că ele nu sunt nici politice, nici prescrite;

Considerând că, în asemenea condițiuni, arestarea prevenitei Ellen Saint Georges French s'a făcut de judecătorul de instrucție conform legii libertății individuale și a principiilor în materie de extradițiune. și, ca atare, mandatul de arestare urmează a fi confirmat, spre a-și avea toată puterea pînă cînd guvernul român se va pronunța asupra cererii de extradițiune;

Că, ast-fel, apelul d-lui Prim-Procuror fiind fondat urmează a se admite, a se reforma jurnalul apelat și a se confirma mandatul;

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile orale ale d-nului Procuror-general admite apelul, reformă jurnalul apelat și confirmă mandatul de arestare No. 3203/904 emis de Judele Instr. cab. 3 contra d-nei Ellen Saint Georges French.

(ss) Alex. D. Dobriceanu, Sp. Stătescu, Em Anastasiu.

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Președenția D-lui D. FLORESCU, Președinte

Audiența de la 28 Martie 1902

Compania Stabilimentului Thermal «Vichy» cu Fabricile Romine-Unite de apă gazoasă

Decizia No. 617

Legea mărcilor de fabrică și comerț. — Contrafaceri. — Compania apelor de Vichy din Franța -- Adoptarea denumirii de «Vichy» de către Fabricile-Unite-Romine pentru apele minerale artificiale fabricate de ea. — Dreptul exclusiv al Companiei franceze pentru denumirea Vichy și a diferitelor izvoare de acolo — Interzicerea Fabricelor-Unite-Romine de a mai întrebuița denumirea «Vichy». — (Art. 1 din legea mărcilor de fabrică și comerț; art. 1 și 3 din convenția de la 1889 dintre România și Franța; aranjamentul diplomatic din 1895 dintre Franța și România).

Marca sași denumirea de care un comerciant se servă pentru a distinge produsele sale devine proprietatea sa din chiar momentul cînd a început a se servi de dinsa, și faptul de a-și însuși asemenea marcă nu cere nici un act,

nici o declarațiune, nici un titlu. Este adevărat că legea mărcilor cere ca comerciantul să-și depună marca la tribunal, dar acest deposit nu este în nici un chip atributiv de proprietate, el nu este de cît o manifestație exterioară a dreptului său, și nu servă de cît a constata în mod oficial posesiunea mărcii pentru a avea drept la garanțiile speciale prevăzute de lege în cas de usurpare; dreptul de proprietate însă există independent de aceasta, și lipsa formalității depositului nu exclude nici o dată acțiunea în daune interese bazate pe concurența nelegală.

Așa, cînd un comerciant a adoptat o marcă sași denumire pentru produsele sale și și cîștigă un renume care face ca aceste produse să fie preferate de consumatori a acest renume constituie o valoare, și a specula asupra acestei reputațiuni înșelînd buna credință a consumatorilor prin procurare de produse similare, cărora, într'un mod oarecare, li se dă aparență că au aceeași proveniență, este a usurpa un drept cu alte cuvinte un delict civil, care poate da loc la o acțiune în daune

Ast-fel, Compania care ține în arendă exploatarea stabilimentului și a izvoarelor termale de la Vichy, și care în mărcile sale are cuvintele: «Celestins», «Hôpital» și «Grande Grille» cari constituiesc, în sensul art. 1 din legea mărcilor, denotațiuni, independent de orice alte semne sași întipăririi, și în cari cuvîntul «Vichy», este o denotațiune susceptibilă de protecțiunea ce legea din 1879 acordă mărcilor această Companie, pentru protecțiunea produselor sale și a mărcii și denotațiunii ce le-a dat, este în drept a cere protecțiunea legii asupra mărcilor și a cere ca «Fabricile-Unite-Romine», cari, prin întrebuițarea cuvîntelor «Vichy», «Vichy Celestins», «Vichy artificial», «Vichy rominesc», își însușesc tot de o dată o marcă și un nume ce aparțin Companiei arendașe a stabilimentului termal Vichy din Franța, și această însușire, făcută cu călcarea atât a dispozițiilor legii mărcilor cît și a convenției cu Franța și a aranjamentului din 1895, să fie oprite de a mai întrebuița cuvîntul Vichy fie singur, fie în ori-ce alt mod, pentru a marca apele minerale și ori-ce produse preparate de ele, recunoscîndu-se ast-fel numai Companiei franceze de la Vichy dreptul de proprietate exclusiv al denumirilor «Vichy», «Vichy Celestins», «Grande Grille», «Hôpital», ca semne distinctive ale unor ape minerale.

S'a-și ascultat d-l advocat N. Niculescu din partea reclamantei Compania stabilimentului thermal de Vichy, și d-l advocat D. Dobrescu din partea pîrîtelor Fabricile Unite Romine.

La ordinea zilei de 11 Martie 1902 luîndu-se în judecare acțiunea intentată de compania arendașă a stabilimentului thermal de Vichy, contra Fabricelor-Romine-Unite de băuturi gazoase și acid carbonic, pentru plata sumei de trei mii lei daune interese și cheltueli, de oare-ce fără drept Fabricile Romine-Unite au pus în vizare sub numele de «Vichy», Viși «Vichy Rominesc» și cu denumirea Source Celestines sau «Celestins» o apă minerală artificială fabricată de diasele în București, usurpînd ast-fel numele localității Vichy din Franța cu călcarea dispozițiilor din aranjamentul diplomatic pentru represiunea falșelor indicațiuni de origină încheiat între România și Franța la 27 Februarie 1895, usurpînd, de asemenea denumirea de «Celestins» care este proprietatea sa exclusivă, cu călcarea art. 4 și 7 din legea mărcilor de fabrică sași de comerț din 15 Aprilie 1879 și a convenției diplomatice din 31 Martie 1889, încheiată între România și Franța și cauzîndu-i ast-fel un prejudiciu pe care zisele Fabrici-Romine-Unite sunt ținute de a-l repara fie în virtutea art. 19 al. 2 din legea mărcilor, fie în virtutea art. 998 și 999 C. civ.

Tribunalul,

Avînd în vedere că, în apărarea lor, Fabricile Romine Unite au cerut respingerea acestei acțiuni, pe următoarele motive: că ele fiind autorizat de consiliul sanitar superior de a pune în comerț apele lor artificiale și acestea fiind de o compoziție identică cu cea a apelor minerale naturale de «Vichy», ele au dreptul de a întrebuița, pentru însemnarea lor, numele de «Vichy» și denumirea de «Celestins»; Că Vichy fiind un nume regional el se află în domeniul public ca și de-

numirile «Celestins» «Grande Grille» și «Hôpital», și nu li se poate interzice de a însemna apele lor artificiale cu acel nume și cu aceste denumiri;

Avind în vedere că necontestat fiind că Vichy este numele localității din Franța, din departamentul Allier, deobște cunoscută pentru izvoarele sale de ape minerale teherapeutice cu denumirile «Celestin» «Hôpital» și «Grande Grille», că această localitate, proprietatea Statului francez se află arendată companiei de Vichy încă din anul 1853, și că prin legea din 28 Februarie 1898 această concesiune este prelungită pînă la 31 Decembrie 1934; că în Ianuarie compania concesionară și-a înregistrat mărcile sale la tribunalul acesta; Considerind că în mărcile sus arătate cuvintele «Celestins» «Hôpital» și «Grande Grille» constituiesc, în sensul art. 1 din legea mărcilor, denotațiunii independent de ori-ce alte semne sau întipăriri;

Considerind că, în speță, cuvîntul «Vichy» este o denotațiune susceptibilă de protecțiunea ce legea din 1879 acordă mărcilor;

Avind în vedere art. 1 și 3 din convențiunea de la 1889 care zice ...«adică caracterul unei mărci franceze trebuie să fie judecat în România după legea franceză, precum și caracterul unei mărci române trebuie să fie judecat în Franța după legea română....».

Considerind pe de altă parte că marca sau denumirea de care un comerciant se servă pentru a distinge produsele sale devine proprietatea sa, din chiar momentul cînd a început a se servi de dînsa, și faptul de a-și însuși asemenea marcă nu exige nici un act, nici o declarațiune, nici un titlu; este adevărat că legea mărcilor cere ca comerciantul să-și depue marca la tribunal, dar acest deposit nu este în nici un chip atributiv de proprietate; el nu este de cît o manifestațiune esterioră a dreptului său, și nu servă de cît a constata în mod oficial posesiunea mărcii pentru a avea drept la garanțiile speciale prevăzute de lege în caz de usurpare; dreptul de proprietate însă există independent de acesta, și lipsa formalității depositului nu exclude nici odată acțiunea în daune interese, bazate pe concurența nelegală;

Considerind că renumele care face ca aceste produse să fie preferate de consumator constituie o valoare, și a specula asupra acestei reputațiuni înșelînd buna credință a consumatorilor, prin procurare de produse similare, cărora într'un mod oare-care li se dă aparența că au aceeași proveniență, este a usurpa un drept, cu alte cuvinte un delict civil, care poate da loc la o acțiune de daune;

Avind în vedere că între România și Franța, la 27 Februarie 1895, s'a încheiat un aranjament diplomatic pentru represiunea falselor indicațiuni asupra provenienței mărfurilor, că prin acest aranjament se prevede posibilitatea confiscării unor mărfuri purtînd o indicațiune falsă de origină, fără a distinge dacă produsul a fost introdus sau se afla într'una din țările contractante unde indicațiunea a fost pusă (art. 1);

Avind în vedere că mijlocul tras din autorizarea dată de consiliul sanitar nu este fondat, fiind-că zisul consiliu nu putea examina alt de cît dacă produsele Fabricelor Unite puteau să fie supărătoare sau nu sănătății publicului, iar nici cum a le conferi un drept asupra verii unei denumiri, și mai puțin a examina dacă denumirile sub care s'au prezentat acele produse erau reale, usurpate sau imitate;

Considerind că într'un cit este stabilit că compania reclamantă a dobîndit în Franța în mod legal denumirile de «Vichy» «Celestins» «Grand Grille» și «Hôpital», că aceste denumiri și dreptul de a se folosi de dînsa în zisa țară și aiurea 'i sunt necontestate; că prin hotărîri multiple aceasta i-a fost recunoscut de instanțele judecătorești din diverse țări, prin hotărîri recente, încă chestiunea de a se examina dacă da sau nu au căzut în domeniul public aceste denotațiuni, cată de la sine a fi înlăturată;

Considerind că prin întrebuițarea cuvintelor de «Vichy» «Vichy Celestins», «Vichy artificial» «Vichy romînesc», Fabricile unite își însușesc tot-o-dată o marcă și un nume care aparțin companiei arendașe a stabilimentului thermal de Vichy, cu călcarea atît a dispozițiunilor legii mărcilor cît și a convențiunii cu Franța și a aranjamentului din 1895.

Pentru aceste motive redactate de d. Președinte, Trib., admite acțiunea intentată de compania arendașă a stabilimentului thermal de Vichy contra fabricelor Romîne Unite de băuturi gazoase și acid carbonic lichid din București, prin petiția înregistrată la No. 315/901 și prin consecință:

Recunoaște companiei arendașe a stabilimentului thermal de Vichy dreptul de proprietate exclusiv al denumirilor «Vichy» «Vichy Celestins» «Vichy Grand Grille» «Hôpital» ca semne distinctive al unor ape minerale.

Oprește pe Fabricile Romîne Unite de a întrebuița cuvintele de Vichy fie singure fie în ori-ce alt mod pentru a marca apele minerale și ori-ce produse preparate de Fabricile-Romîne-Unite.

Ordonă înserarea prezentei sentințe în ziarele Curierul Judiciar, Adevărul și Universal.

Obligă pe Fabricile Romîne Unite să plătească reclamantei suma de lei cinci sute daune și cinci zeci lei cheltueli de judecată.

(ss) D. Florescu, A. Procopiu.

p. Grefier (s) Constantinescu

Notă.—Apelul făcut de Fabricile Romîne Unite contra acestei sentințe a fost respins prin decisiunea No. 13 din 1903 a Curței de apel din București, secția III. Recursul lor în contra acestei decisiuni a fost respins de asemenea prin decisiunea No. 357 din 29 Septembrie 1904 a Inaltei Curți de casațiune, secția II.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BUZEU

Audiența de la 21 Octombrie 1903

Președenția D-lui AL. RADIAN, Președinte

Rada Ion D. Curcă cu Ion D. Curcă

Divorț. — Părăsirea domiciliului conjugal de către femeie.—Necesitatea autorizării tribunalului. — Pensie alimentară.—(Art. 250 C. civ.).

Femeea, într'un proces de divorț, nu poate părăsi domiciliul conjugal fără autorizarea justiției.

Cererea de acordare a unei pensii alimentare, fiind subordonată cererei de părăsire a domiciliului conjugal, femeea nu poate dobîndi o asemenea pensie, dacă a părăsit domiciliul bărbatului fără încuviințarea justiției.

Tribunalul,

Asupra acțiunii intentate de Rada Ion D. Curcă, contra soțului său I. D. Curcă pîrit, prin care are de obiect a se obliga acesta să-i servească ca pensie alimentară suma de cîte una sută lei pe lună pînă la terminarea divorțului dintre dînsii;

Ascultând pe părți în conclusiunile puse prin apărătorii lor;

Avînd în vedere că după dispozițiunile art. 250 Cod civil, femeea, în procesul de despărțenie, va putea părăsi domiciliul bărbatului în timpul cît va ține procesul și cere o pensie alimentară în proporție cu mijloacele bărbatului;

Avînd în vedere că față cu principiul acestui text de lege, cererea pentru acordarea pensiei de întreținere este subordonată cererei pentru părăsirea domici-

liului conjugal; de unde rezultă că, pentru a se acorda femeii pensiuine alimentară, dînsa trebuie mai întîi să ceară să-și obțină autorizarea justiției de a părăsi domiciliul soțului său; căci numai atunci legea obligă pe soțul pîrit a îngriji de întreținerea soției sale pe cît timp va dura procesul de divorț;

Considerând că, în speță, cererea reclamantei pentru a i se acorda pensiuine alimentară ne fiind precedată de cererea de a fi autorizată să părăsească domiciliul conjugal, acțiunea de față se privește ca neregulată făcută și, deci, urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l supleant, respinge ca neregulată făcută acțiunea intentată de reclamanta Rada Ion D. Curcă, etc.

(ss) Al. Radian, I. Marinovici.

Grefier (s) D. Theodorescu

Observație.— Chestiunea de a se ști dacă femeia măritată poate, sau nu, să părăsească domiciliul conjugal fără permisiunea justiției, este foarte controversată mai cu seamă în jurisprudență.

S'a decis une-orî că femeia are neapărat trebuință de autorizarea justiției spre a putea părăsi domiciliul bărbatului, care este domiciliul ei legal (art. 93 și 196), și că, în lipsa acestei autorizări, ea n'ar avea drept la o pensie alimentară, soluție admisă de trib. din Buzău prin sentința aproape nemotivată ce publicăm astăzi, de și art. 269 din vechiul Cod francez, care consacră în termeni expresi acest mod de a vedea, a fost eliminat de legiuitorul nostru. (A se vedea în acest sens: Cas. rom. Bulet. 1872, p. 16; Bulet. 1886, p. 159 și *Dreptul* din 1887, No. 72; *Idem*, Trib. Ilfov, Tutova, Iași și Prahova, *Dreptul* din 1879, No. 45, p. 373 și din 1888, No. 44; din 1895, No. 86 și din 1896, No. 3; C. Focșani și București, *Dreptul* din 1886, No. 14 și din 1902, No. 5).

Soluția contrară, pe care am susținut-o și sprijinit-o cu argumente puternice (veđi t. I, partea II-a a Coment. noastre, pag. 191 urm.; Tratatul nostru în limba franceză, pag. 120 urm., precum și observația publicată în coloanele acestui ziar, anul 1900, No. 85), ne pare singură juridică. (A se vedea în acest din urmă sens: C. București și Iași, *Dreptul* din 1879, No. 45 și din 1884, No. 69; din 1887, No. 69 și din 1900, No. 74, precum și *Curierul Judiciar* din 1900, No. 85. Trib. Tutova, Ilfov și Neamț, *Dreptul* din 1885, No. 66; din 1901, No. 30 și din 1902, No. 5; *Curierul Judiciar* din 1901, No. 65). Tot în acest sens se pronunță și puțina doctrină ce avem. (Veđi B. M. Missir, *Dreptul* din 1876, No. 14 și 17; Dim. Tazlaoanu, *Dreptul* din 1897, No. 82; Victor Filotti, *Despre divorț*, Iași, 1902, p. 315).

Precum vedem, chestiunea este și va rămînea mult timp controversată, de și umbră de discuție nu poate să existe după noi, în această privință. O revisuire a Codului civil, acest mare regulator

al transacțiilor omenestî, se impune deci cît mai urgent; și guvernul care va realiza asemenea reformă, va dobîndi un titlu neperitor la recunoștința țarei. Este însă mai mult de cît probabil că această revisuire, atît de dorită, va fi încă mult timp așteptată din cauza politicei, care consumă toată activitatea noastră și care împedică pe acei competenți de a se ocupa de interesele cele mai vitale ale țarei.

D. Alexandresco

Bibliografii

Tratat de Drept Civil de d-l profesor D. Alexandresco. Partea I, vol. VIII conține *Convențiile matrimoniale* (34 coli tipar). **Prețul 10 lei.** Partea II care conține *Vinzarea* va apare la 1 Decembrie. **Prețul 8 lei.**

Dreptul civil Român în 3 vol. de d-l Profesor C. Nacu, cuprinde întreagă materia dreptului civil, **Prețul** fie cărui vol. 12 lei (3-vol. 36 lei).

Codul comercial cu noua lege a falimentelor, adnotată și comentată de d-nii *Cesărescu & Dan*, însoțit de un **index alfabetic** complet. **Prețul Lei 6.**

Codul de Comerț (vol. I 600 pag. cuprinzînd Art. 1—60) **comentat** de d-l *M. A. Dimitrescu*, profesor la Școala superioară de comerț din București. **Prețul 10 lei.**

Cambia și acțiunea Cambială (5 fascicule apărute) de *Nic. M. Părvulescu*, magistrat și *C. St. Radianu*, avocat. **Prețul** fie cărei fascicule **Lei 1-50.**

LEGEA TIMBRULUI, completată cu toate modificările pînă la zi, adnotată cu jurisprudența formată asupra fie-cărui articol și cu diferite observațiuni, însoțită și de un **INDEX ALFABETIC**, de *Corneliu Botez*, judecător de ședință Trib. Botoșani. **PREȚUL 3 LEI.**

Noua Lege a Timbrului adnotată de d-l *Cesărescu*, însoțită de un **index alfabetic** complet. **Prețul 2 Lei.**

Procedura penală. (Codul de instrucție criminală), cu ultimele modificări adnotată cu jurisprudența Română, (1868—1904) a *Tribunalelor, Curților de apel și a Curții de casație* cu trimiteri la ziarele «*Dreptul*» și «*Curierul Judiciar*» și precedată de un **index alfabetic** de d-l *C. Hamangiu*, prim procuror la tribunalul Ilfov. **Prețul 5 lei.**

Micul Dicționar Juridic de termene, de d-l avocat *Const. Trcu-Ștefănescu*. **Prețul Lei 3.**

Laurent C. civ. 33 volume neusate. **Condițiuni avantajoase.**

Tratat de Procedură civilă (5 vol.) de *D. Chebacu*.

Noua Lege electorală pentru Cameră, Senat, Consiliul comunal, însoțite de jurisprudența Curții de casație de d-l *G. Bădulescu*, grefier la Înalta Curte de casație. **Prețul Lei 3.**

Codul general al României. (Codurile și legile uzuale în vigoare), (1860—1904), 3 volume. 5200 pagini. **Prețul 25 lei.**

Toate aceste cărți precum și alte diferite opere de Drept se găsesc de vînzare la *Redacția acestui ziar*, 5 Calea Rahovei 5, de unde se expediază la cerere *contra valoare*: mandat postal timbre sau ramburs. *Taxele postale* privesc pe cumpărător. Comandele se vor expedia pe adresa d-lui *Codreanu*, proprietarul ziarului *Curierul Judiciar*, la București.